

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
“ 24 ” “ 10 ” 20 21 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

для студентів 6 курсу

спеціальності 024 Хореографія

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія

Київ - 2021

Розробники:

- Медвідь Т.А., кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри хореографії;

Викладач: Андрощук Л. М., доцент, доцент кафедри хореографії.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри хореографії

Протокол від 30.08.2021 р. № 1

Завідувач кафедри _____ Людмила АНДРОЩУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01
Хореографія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Гарант освітньої професійної програми _____ Людмила АНДРОЩУК

Робочу програму перевірено _____

Заступник директора з науково-методичної

та навчальної роботи _____

Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання
	Денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	Українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4 /120 год.
Курс	6
Семестр	11
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	32
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	80
Форма семестрового контролю	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна програма дисципліни «Теорія та методика наукових досліджень» є складовою методичного забезпечення навчального процесу для підготовки магістрів галузі знань «Культура і мистецтво» за спеціальністю «Хореографія».

Мета дисципліни: формування знань з методології, теорії методу і процесу, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності на студентському рівні, на етапах магістерських досліджень.

Завдання навчальної дисципліни: теоретична підготовка з питань сутності понять і категорій методологій наукових досліджень; організації процесу наукового дослідження; застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження; методик дослідження, їх змісту і принципів розробки; розробки етапів та форм процесу наукового дослідження; організації науково-дослідної роботи магістрів; специфіки наукового пізнання; змісту та структури процесу

наукового дослідження; оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику.

Предметом навчальної дисципліни є система загальних принципів і підходів наукового пізнання, методи, технології пізнання, що пов'язані з науковою та практичною професійною діяльністю в галузі хореографії.

У результаті вивчення дисципліни «Теорія та методика наукових досліджень» студенти здобувають наступні компетентності:

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати складні задачі хореографії у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

Фахові компетентності:

- Усвідомлення місця та ролі хореографічної культури у сучасному соціокультурному просторі, здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії.
- Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності.
- Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології.
- Програма побудована згідно вимогам кредитно-модульної системи.
- Навчання з дисципліни «Теорія та методика наукових досліджень» відбувається у формі лекційних занять, семінарських занять, самостійних робіт та модульних контрольних робіт.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії.
- Використовувати комунікаційні технології для професійних контактів, брати участь у дискусіях з проблем розвитку мистецтва та освіти.
- Виявляти тенденції та перспективи розвитку хореографічної культури у процесі аналітичного осмислення подій та фактів минулого та сучасності.
- Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення.
- Презентувати власні мистецькі, педагогічні та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійні
		Лекції	Практичні	Семінарске	
I Змістовий модуль. Теоретичні основи курсу					
Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія та методика наукових досліджень»	4	2	-	2	
Тема 2. Дослідження у сфері хореографічної освіти. Загальні положення методології наукових досліджень	4	2	-	2	
Тема 3. Методологія дослідження	4	2	-	2	
Тема 4. Методи і техніка дослідження	16	2	-	2	10
Тема 5. Розробка концептуальних положень і апарату дослідження	16	2	-	2	10
Модульний контроль	4				
II Змістовий модуль. Форми відображення результатів наукових досліджень					
Тема 1. Форми відображення результатів наукових досліджень	22	2	-	2	18
Тема 2. Методика підготовки й оформлення публікації	24	2	-	2	20
Тема 3. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	22	2	-	2	18
Модульний контроль	4				
Разом за семестр	120	16	-	16	80

5. Програма навчальної дисципліни

I Змістовий модуль. Теоретичні основи курсу

Тема 1. Теоретичні основи курсу «Теорія та методика наукових досліджень».

Лекційне заняття

1. Наука як система знань. Наукознавство та його основні розділи. Поняття, зміст, мета і функції науки
2. Форми організації та управління наукою в Україні

Семінарське заняття:

1. Функції науки. Наукове і ненаукове пізнання світу.
2. Критерій правдивості науки – практика.
3. Система наукових знань. Фундаментальні і прикладні науки. Природничі, суспільні і гуманітарні науки. Метанаука.
4. Роль міждисциплінарних досліджень.
5. Структура науки: об'єкт, предмет дослідження.
6. Види науково-дослідницької діяльності студентів.
7. Взаємозв'язок творчої та дослідницької діяльності в галузі хореографії.

Тема 2. Дослідження у сфері хореографічної освіти. Загальні положення методології наукових досліджень.

Лекційне заняття:

1. Дослідження у сфері хореографічної освіти.
2. Поняття про теорію, методологію і методи науки.
3. Поняття та основні ознаки наукового дослідження. Системність, доказовість та теоретичність наукового дослідження.
4. Емпіричні, логічні та теоретичні пізнавальні завдання наукового дослідження.
5. Класифікація наукових досліджень
6. Вимоги до наукового дослідження.

Семінарське заняття:

1. Види наукових досліджень.

2. Логіка та методологія наукового дослідження.
3. Поняття системного, комплексного та цілісного підходу в науковому дослідженні.

Самостійна робота: Проаналізувати дослідження у сфері хореографічного мистецтва та освіти

Тема 3. Методологія дослідження.

Лекційне заняття:

1. Головні компоненти методики наукового дослідження
2. Фундаментальна або філософська методологія.
3. Загальнонаукова методологія.
4. Конкретно наукова методологія.

Семінарське заняття:

1. Загальна структура дослідницької роботи, її основні складові і етапи проведення.
2. Вибір теми дослідження. Актуальність, новизна, ефективність теми. Впровадження і апробація теми.
3. Вибір мети дослідження і формування його завдань.
4. Інформаційна база досліджень. Способи первинної обробки інформації, її джерела і носії.
5. Вибір методології дослідження і способів вирішення завдань.
6. Аналіз і оформлення наукових досліджень. Оцінка ефективності наукового дослідження.
7. Впровадження і апробація наукового дослідження. Його практичне використання

Тема 4. Методи і техніка дослідження.

Лекційне заняття:

1. Загальні поняття про метод і методику дослідження.
2. Використовування методів наукового пізнання.
3. Методи, що застосовуються на емпіричному й теоретичному рівнях досліджень.

4. Методи теоретичних досліджень.

Семінарське заняття:

1. Загальнонаукові теоретичні методи
2. Аналіз та синтез, їх види: емпіричний, елементарно-теоретичний, структурногенетичний;
3. Дедукція та індукція. Поняття загального та часткового;
4. Аксиоматичний та історичний методи теоретичних досліджень;
5. Моделювання та його принципи;
6. Ідеалізація, гіпотеза і теорія

Самостійна робота: Розробити 2 ідеї міждисциплінарних проєктів.

Тема 5. Розробка концептуальних положень і апарату дослідження

Лекційне заняття:

1. Поняття актуальності дослідження та визначення ступеня його наукової розробки.
2. Визначення об'єкта, предмета, теми дослідження.
3. Попереднє ознайомлення з літературою та визначення головних напрямків дослідження.
4. Збирання і відбір інформації для проведення дослідження.
5. Формулювання загальної і проміжної цілей дослідження.
6. Вибір методології, опорних теоретичних положень дослідження.
7. Визначення ходу та передбачуваних результатів дослідження.

Семінарське заняття:

1. Побудова гіпотези дослідження, вибір методів дослідження. Види гіпотез: нульова, описова, пояснювальна, основна, робоча, прогностична.
2. Складання робочого плану.
3. Вивчення теоретичного і практичного стану проблеми.
4. Пошук наукової інформації з проблеми дослідження в урізних ресурсах.

Самостійна робота: Скласти план наукового дослідження з теми магістерської кваліфікаційної роботи.

II Змістовий модуль

Форми відображення результатів наукових досліджень

Тема 1. Форми відображення результатів наукових досліджень.

Лекційне заняття:

1. Форми викладу матеріалів дослідження. Публікації. Функції публікацій.
2. Наукові видання. Науково-дослідні та джерелознавчі наукові видання.
3. Монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей та матеріали наукової конференції, збірник наукових праць.

Семінарське заняття:

1. Наукові неперіодичні видання: книга, брошура, наукові збірки, журнали.
2. Види монографій: наукові та практичні.
3. Форми висвітлення підсумків наукової роботи: тези, тези доповіді, реферат.

Самостійна робота: проаналізувати 3 дисертаційні дослідження з хореографії.

Тема 2. Методика підготовки й оформлення публікації

Лекційне заняття:

1. Методика написання наукових тез та статей.
2. Структура наукових тез та статей.
3. Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел
4. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт

Семінарське заняття:

1. Методика написання наукових статей.
2. Структура наукової статті.
3. Пошук наукового видання для публікації.
4. Пошук інформації у процесі написання статті.
5. Правила оформлення публікацій

Самостійна робота: підготувати тези з теми магістерської кваліфікаційної роботи.

Тема 3. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.

Лекційне заняття:

1. Вимоги до змісту і структури магістерської роботи.
2. Вступ, його композиція.
3. Технічні вимоги до оформлення роботи.

Семінарське заняття:

1. Зміст основної частини магістерської роботи.
2. Вимоги до висновків.
3. Оформлення списку літератури та додатків.

Самостійна робота: презентувати магістерське дослідження.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	1	5	5	3	3
2.	Відвідування семінарських занять	1	5	5	3	3
3.	Робота на семінарських заняттях	10	5	50	3	30
4.	Виконання самостійної роботи	5	2	10	3	15
5.	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
	Разом			95	-	76
	Разом за 2 модулі		$95+76 = 171$ балів Коефіцієнт: $171/100 = 1,71$			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I. Теоретичні основи		
Тема 4. Методи і техніка дослідження	Розробити 2 ідеї міждисциплінарних проєктів.	5
Тема 5. Розробка концептуальних положень і апарату дослідження	Скласти план наукового дослідження з теми магістерської кваліфікаційної роботи.	5
Змістовий модуль II. Форми відображення результатів наукових досліджень		
Тема 1. Форми відображення результатів наукових досліджень	проаналізувати 3 дисертаційні дослідження з хореографії.	5
Тема 2. Методика підготовки й оформлення публікації	підготувати тези з теми магістерської кваліфікаційної роботи.	5
Тема 3. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	зробити презентацію власного магістерського дослідження.	5
Разом: 80 год.	Разом: 25 балів.	

Критерії оцінювання презентації:

- відповідність змісту тексту слайдів теоретичному матеріалу (повна - 2 бали, часткова - 1 бал);
- лаконічність і грамотність подачі теоретичного матеріалу (повна - 2 бали, часткова - 1 бал);
- наявність ілюстративного матеріалу, що відповідає тексту слайду (достатня - 1 бал)

Критерії оцінювання плану магістерської кваліфікаційної роботи:

- Заявлений план відповідає темі, розкриває об'єкт та предмет дослідження (повністю - 2 бали, частково - 1 бал);
- Формулювання назв розділів та підрозділів відповідають науковому стилю та мають проблематику (повністю - 2 бали, частково - 1 бал);
- Структура та композиція плану логічна, правильна (1 бал)

Критерії оцінювання наукових тез:

- Тема доповіді сформульована коректно, у науковому стилі, відзначає проблематику дослідження (1 бал)
- Структурна композиція тез витримана: наявні актуальність, огляд наукових праць з теми дослідження, визначена мета, викладений основний матеріал, наявні висновки. (2 бали)

- У тезах наявні коректні посилання (1 бал)
- Мова викладу логічна, чітка у науковому стилі, правильно оформлений список використаних джерел (1 бал).

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

На кожен змістовий модуль заплановано 1 модульна контрольна робота.

Модульна контрольна робота №1

Форма: письмове опитування. Максимальна кількість балів 25

Перелік запитань:

1. Визначте мету і завдання курсу «Теорія та методика наукових досліджень».
2. Розкрийте особливості науково-дослідницької діяльності студентів.
3. Розкрийте поняття наукового дослідження.
4. Схарактеризуйте вимоги до наукового дослідження.
5. Проаналізуйте види наукових досліджень.
6. Розкрийте загальні поняття про метод і методика дослідження.
7. Схарактеризуйте методи, що застосовуються на емпіричному рівні досліджень.
8. Схарактеризуйте методи, що застосовуються на теоретичному рівні досліджень.
9. Розкрийте поняття: гіпотеза, об'єкт, предмет дослідження.
10. Схарактеризуйте форми викладу матеріалів дослідження.
11. Розкрийте функції та види публікацій.
12. Визначте особливості наукових видань (наукові, науково-дослідні та джерелознавчі наукові видання).
13. Розкрийте різницю понять: монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей та матеріали наукової конференції, збірник наукових праць.
14. Охарактеризуйте етапи становлення хореографічної освіти.
15. Проаналізуйте наукові дослідження в сфері хореографічної освіти та мистецтва.
16. Схарактеризуйте форми висвітлення підсумків наукової роботи: тези, тези доповіді, реферат.

Модульна контрольна робота №2

Форма: презентація результатів науково-творчого міждисциплінарного проєкту.

Максимальна кількість балів 25.

Перелік запитань:

Презентація результатів міждисциплінарного науково-творчого проєкту.

Критерії оцінювання МКР №1, 2

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент проявив глибокі систематичні знання даної теми, вірно характеризує та описує усі вивчені поняття, правильно, визначає особливості науково-дослідницької діяльності, наводить приклади, відповідь логічна, на всі питання модульної контрольної роботи відповів вірно.
19-22	Студент впевнено орієнтується у даній темі; повністю розкриває значення вивчених понять, знає відповіді на питання, але допускається незначних помилок, аналізує особливості науково-дослідницької діяльності.
15-18	Студент орієнтується у вивченій темі, визначає основні поняття, проте допускає помилки у їх характеристиці. Поверхнево аналізує особливості науково-дослідницької діяльності, відповів на переважну більшість питань вірно.
10-14	Студент поверхнево характеризує основні поняття вивченої теми. Може відповісти на третину питань модульної контрольної роботи. Не може проаналізувати особливості науково-дослідницької діяльності студентів. Відповів на половину питань вірно.
7-9	Студент неправильно дає визначення вивченим поняттям, на деякі питання відповідає вірно.
1-6	Студент не знає програмного матеріалу.

6.4 Семестровий контроль та критерії оцінювання

Форма семестрового контролю – залік.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

6.6 Навчально-методична карта дисципліни «Теорія та методика наукових досліджень».

Разом: 120 год., лекційні заняття – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 80 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	I. Змістовий модуль.					II. Змістовий модуль.		
Назва модуля	Теоретичні основи курсу					Форми відображення результатів наукових досліджень.		
Кількість	95 балів					76 балів		
Теми	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 1	Тема 2	Тема 3
Теми лекційних занять	Теоретичні основи курсу «Теорія та методика наукових досліджень» <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 1 бал</i>	Загальні положення методології наукових досліджень <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 1 бал</i>	Методологія досліджень <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 1 бал</i>	Методи і техніка дослідження <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 1 бал</i>	Розробка концептуальних положень і апарату дослідження <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 1 бал</i>	Форми відображення результатів наукових досліджень <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 1 бал</i>	Методика підготовки й оформлення публікації <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 1 бал</i>	Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 1 бал</i>
Теми семінарських занять	Теоретичні основи курсу «Теорія та методика наукових досліджень» <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>10 балів за роботу</i> <i>Всього – 11 балів</i>	Загальні положення методології наукових досліджень <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>10 балів за роботу</i> <i>Всього – 11 балів</i>	Методологія досліджень <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>10 балів за роботу</i> <i>Всього – 11 балів</i>	Методи і техніка дослідження <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>10 балів за роботу</i> <i>Всього – 11 балів</i>	Розробка концептуальних положень і апарату дослідження <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>10 балів за роботу</i> <i>Всього – 11 балів</i>	Форми відображення результатів наукових досліджень <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 11 балів</i>	Методика підготовки й оформлення публікації <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 11 балів</i>	Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження <i>Відвідування – 1 бал</i> <i>Всього – 11 балів</i>
С.Р.				<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>
Вили поточного контролю	Модульна контрольна робота №1 (<i>25 балів</i>)					Модульна контрольна робота №2 (<i>25 балів</i>)		
коефіцієнт	$171/100 = 1,71$							

7. Рекомендовані джерела.

Основна (базова) література:

1. Андрощук Л. М. Аналіз наукових досліджень в системі хореографічно-педагогічної освіти в Україні. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. Умань : ВПЦ Візаві, 2017. Випуск 16. С. 253-261.
2. Андрощук Л. М. Роль науково-практичних конференцій в становленні системи хореографічно-педагогічної освіти в Україні. *Вісник ЧНУ. Серія педагогічні науки*. Черкаси, 2017. С. 110-114.
3. Кальниш Ю. Г. *Методологія наукових досліджень: навч.-метод. посіб. для підготов. магістрів за спец. 8.150101 Державна служба*. Київ. 2013. – 125 с.
4. Костюкевич В. М., Коннова М. В. *Методологія наукових досліджень: навчальний посібник*. Вінниця. 2017. Т. 172.
5. *Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського*. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
6. Бірта Г. О. *Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу*– К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.